

9. Ці конфлікти мають вирішуватися завдяки специфічному типу комунікації, що має назву УПРАВЛІННЯ. Управління, таким чином, це 1) владна 2) комунікація з приводу 3) особистісного 4) оволодіння 5) майбуттям. При цьому ВЛАДУ треба розуміти саме як 1) реалізацію 2) права на 3) управління.
10. Ці дослідницькі проблеми передбачено докладно розкриті в доповіді автора.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сватко Ю. І. Європейський Світ Людини: його максими і конфлікти / Ю. І. Сватко // Конфліктологічна експертиза: теорія і методика. – К. : [?], 2006. – Вип. V : Актуальні проблеми конфліктологічної експертизи. – С. 74–80.
2. Сватко Ю. І. Народження риторики з духу філософії, або Деякі наслідки античного філософування «з людським обличчям» / Ю. І. Сватко // Магістеріум : Історико-філософські студії. – К. : НаУКМА, 2014а. – Вип. 55. – С. 3–15.
3. Сватко Ю. І. Рівні конфлікту та рівні обману, або Справа про «інформаційний маскарад» (студії з практичного майданознавства) / Ю. І. Сватко // Наукові записки НаУКМА. – К. : НаУКМА, 2014б. – Т. 162 : Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. – С. 3–16.
4. Сватко Ю. І. Рівні конфлікту та рівні обману, або Справа про «інформаційний маскарад» (студії з практичного майданознавства) / Ю. І. Сватко // Наукові записки НаУКМА. – К. : НаУКМА, 2015. – Т. 175 : Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. – С. 3–21.
5. Сватко Ю. І. Духовність особистості у світі знання, риторичних образів часу та опанування власного майбутнього. Частина I. / Ю. І. Сватко // Духовність особистості : методологія, теорія і практика. – К. : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. – С. 168–193.
6. Plato. Charmides / Plato // Platonis Opera. – Oxford : Oxford University Press. – Vol. III. – P. 153–176.
7. S. Aurelius Augustinus Hipponensis. Confessionum libri tredecim / Sancti Aurelii Augustini Hipponensis episcopi // Operum. – Venecii : Excudebat Jo Baptista Albrizzi Hieron. Fil. Venetus Typographus. – Vol. I. – P. 69–244.

СОРОКА Д. А.

РОЗВИТОК ЕМПАТІЇ ТА СТИМУЛЮВАННЯ КОНСТРУКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Одним із ключових факторів, що впливають на виникнення та розвиток конфлікту, є рівень розвитку емпатії у співробітників та керівництва. Емпатія, як здатність відчувати й розуміти почуття й потреби інших, може визначати, якою мірою конфлікт у організаційному середовищі перетворюється на конструктивну чи деструктивну взаємодію.

Емпатія, у контексті управління конфліктами в організаціях, відіграє суттєву роль як соціальна навичка та ключовий елемент успішної міжособистісної взаємодії. Високий рівень емпатії як у робітників, так і у керівництва, сприяє зміцненню комунікації та взаєморозумінню в організації. Емпатичні вміння створюють сприятливу атмосферу для розв'язання конфліктів та роблять можливим спільний шлях до досягнення цілей. Конфлікт (від лат. conflict - зіткнення) - зіткнення протилежних інтересів, поглядів; серйозна розбіжність, гостра суперечка. (3, с. 215)

Емпатія - збагнення емоційного стану, проникнення-вчування в переживання іншої людини (2, с. 129). Вона полягає не лише в пасивному розумінні, але й в активному вияві цього розуміння через дії. Вираз власного співчуття вказує на готовність до спільної роботи та пошуку конструктивних рішень. Така діяльність може служити каталізатором для співпраці та вирішення проблем, які є двома важливими складовими управління конфліктами в організаціях.

Таким чином, емпатія не тільки морально важлива, але і науково обґрунтована навичка, яку варто активно розвивати. Вона сприяє зниженню емоційного навантаження, що лежить в основі багатьох конфліктів, та створює основу для побудови ефективних взаємовідносин. У контексті організаційного управління, вона є ключовим фактором в досягненні гармонії, співпраці та розв'язання конфліктів, важливим компонентом емоційного інтелекту, який має визнане значення в сучасній науковій літературі та практиці управління.

Розвиток сучасної цивілізації пов'язаний з активним використанням технологій для задоволення потреб людей, будь то безпосередньо або опосередковано. Цей факт є беззаперечним, особливо у наш час, в XXI столітті, коли цифрові технології переживають свій пік розвитку. У цьому швидкому ритмі технологічного прогресу практично будь-яка галузь господарювання стає залежною від вміння ефективно маніпулювати різноманітними гаджетами та пристроями. Саме у такий час з'являється необхідність висококваліфікованих фахівців, серед яких інженери, механіки, програмісти та інші.

Особливо розвиток емпатії може мати значний вплив на ефективність і успіх експертів у їхній роботі. Цей навик дозволяє їм розуміти точки зору, почуття та потреби інших, незалежно від того, чи вони спілкуються з колегами, клієнтами чи кінцевими користувачами, які можуть не мати технічних знань. У світі розвитку технологій ефективна комунікація має вирішальне значення, а співчуття відіграє ключову роль у тому, щоб зробити технічну інформацію більш доступною та зрозумілою для тих, хто може не мати профільних знань.

Результати нашого теоретичного аналізу вказують на необхідність розгляду питань розвитку емпатії та сприяння конструктивним конфліктам у робочому середовищі, зокрема серед технічних спеціалістів.

На основі проведеного емпіричного дослідження емпатії серед студентів I - IV курсів технічних спеціальностей, було встановлено, що технічні спеціалісти проявляють різний рівень емпатії, з переважанням низького рівня цієї якості (76%). Ця особливість може впливати на їхню здатність спілкуватися з колегами та клієнтами, особливо в тих ситуаціях, де необхідна емоційна підтримка або розуміння.

Окрім того, наш аналіз показав високий рівень інтернального локусу контролю серед технічних фахівців. Інтернальний локус контролю вказує на переконання технарів в власних зусиллях, внутрішніх ресурсах та контролі над результатами своєї роботи. Це важливий аспект в технічних професіях, де вимагається самостійність, ініціативність та здатність до самоорганізації.

Але варто зазначити, що надмірний внутрішній контроль також може мати негативні наслідки, включаючи недооцінку зовнішніх факторів і прагнення досконалості, коли досягнення цілей стикається з труднощами. Тому важливо розвивати гнучкість мислення та здатність адаптуватися до змін, що допоможе технічним працівникам бути більш відкритими до зовнішніх факторів та можливостей.

За результатами нашого дослідження було також виявлено сильну обернену кореляцію між рівнем емпатії та інтернальністю серед технічних фахівців. Цей зв'язок може бути пояснений декількома способами. По-перше, інтернальний локус контролю може впливати на здатність технічних фахівців сприймати та реагувати на емоційні сигнали інших, оскільки вони акцентуються на власних внутрішніх процесах. По-друге, високий рівень інтернальності може призвести до меншої залежності від зовнішніх факторів і думок інших. Технічні фахівці, які вірять, що вони контролюють своє життя і успіх, можуть бути менш зацікавлені в розумінні та співпереживанні емоцій інших людей.

Враховуючи ці результати, розвиток емпатії серед технічних фахівців може сприяти поліпшенню їхньої професійної взаємодії та зменшенню негативних наслідків високого інтернального локусу контролю.

Отже, дослідження у нашій роботі вказують на важливість розвитку емпатії серед технічних фахівців у робочому середовищі. Зокрема, виявлено, що більшість технічних спеціалістів мають низький рівень емпатії, що може обмежувати їхню здатність до ефективного спілкування та співпраці з колегами та клієнтами. Також було виявлено високий рівень інтернального локусу контролю серед технічних фахівців, що вказує на їхню самостійність та віру в власні зусилля.

Але важливо враховувати, що надмірний інтернальний локус контролю може мати негативні наслідки. Розвиток емпатії може допомогти технічним фахівцям стати більш гнучкими у взаємодії з іншими та зменшити негативний вплив інтернального локусу контролю. Такий підхід сприяє створенню позитивного робочого середовища та підвищує ефективність спілкування та командної роботи в технічних галузях.

Отже, опираючись на результати проведеного дослідження, можна зробити висновок, що важливим аспектом є можливість тренування емпатії серед студентів технічних спеціальностей. По-перше, це допомагає покращити їхні навички спілкування та сприяє більш успішній взаємодії з колегами, клієнтами та співробітниками в майбутній кар'єрі. По-друге, емпатія допомагає пом'якшити потенційний конфлікт і створити сприятливе та продуктивне середовище. Крім того, розвиток емпатії допомагає краще розуміти справжні потреби інших людей, що важливо при розробці продуктів і систем, які відповідають потребам користувачів. Усе це робить розвиток емпатії важливим аспектом у підготовці студентів технічного факультету до майбутньої професійної діяльності. (1)

Список використаних джерел:

1. Кейтлін Уголік Філіпс Майбутнє почуттів. Розвиток емпатії в світі, одержимому технологіями / Переклад - Надія Хаєцька – К.: Рідна мова, 2020. - 176 с.
2. Синявський В.В. Психологічний словник /Авт.-уклад. В.В. Синявський, О.П. Сергєєнкова / За ред. Н. А. Побірченко. - К.: Науковий світ, 2007. – 640 с.
3. Шапар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. - Х.: Прапор, 2007. - 640 с.

Ткач А., Чернобровкін В.М.

СТАВЛЕННЯ ДО ЙМОВІРНОСТІ ВЛАСНОЇ СМЕРТІ В ПЕРІОД ЮНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННИХ ПОДІЙ

Смерть є фундаментальною даністю життя, що виключена з нашого щоденного смислового поля. Екзистенційна філософія і психотерапія, танатотерапія достатньо вивчили проблематику життя, смерті й знаходження сенсу, що нівелює тривогу.

Описуючи стан періоду юності, дослідники зосереджуються на кризі ідентичності та проблемах самовираження (М.Боришевський., І.Бех, І.Бушай, Е.Еріксон, Д.Леонтєв, С.Максименко, В.Поліщук).

Ставлення юнацтва до смерті досліджувалося у наукових розвідках Г.Шульги, К.Чухрій, К.Мирончак).

Мета роботи полягала в теоретичному аналізі та емпіричному дослідженні ставлення до ймовірності власної смерті в період юності в умовах воєнних подій.

В основу дослідження було покладено припущення про те, що існує зв'язок між тривогою смерті, осмисленістю життя та досвідом переживання загрозливих подій.

Методологічну основу дослідження становлять положення про екзистенційну значущість танатичних переживань, ресурсність переживання страху смерті та осмисленість життя, як бар'єр перед смертю (А.Ленгле, Р.Мей, К.Мирончак, Я.Мойсієнко, Е.Спінеллі, В.Франкл, І.Ялом).